

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 20 September, 1766.

Min Herre!*

At fullgöra mit löfte, beträffande Bath's hellsowatten, wil jag lemna följande anmärknin-gar, dem jag under min resa gjordt.

Til Bath's Geographiska beskrifning hörer, at den är belägen i nordwestra delen af Gresskapet Sommerfet i Ungeland. Stadens läge är til wäster, och är den omhvärfd af höga backar, som formera lifsom en Amphitheater.

Staden är lågt belägen, och skulle därföre synas wara ohjelpsam; men lusten är extraordinairt ren och god, och rensas ansenligen af updunstningar utur de ständigt kokande källorne.

Til Bath's historia hörer, at den redan war namnkunnig, när Romarne angrepo Ungeland. Ptolomäus kallade orten det heta watnet, Anto-

Pp

ninus

* En Synnare, som rest för at gagna både andre och sig, det är med granskande ögon, har lemnat mig detta: jag tror mig ej fela i hoppet, at för-nöga det almänna, när det lägges för des ögon.

ninus Solens watten, de gamle Britterne nämde den Caer Baden, eller Badets stad, och Saperne, som eröfrade orten ifrån de förra, Al-manchester eller de sjukas stad eller hemwist.

Första uppfinningen af watnet och des kraft tilfriskwes en Brittisk Kung, Blyden Dois, d. å. Bladud. Historien därom är denna, efter berättelse.

Bladud, warande en ung Prins, och ende sonen af Lud. Hudibras, som räknades den ottonde Kongen öfwer de Britter ifrån Brute, fick igenom olyckelig händelse spetelska, och på det han ej skulle smitta hela sin faders hof, wardt han, igenom några Hof-Herrars bemedlande hos Konungen, förwisd ifrån sin fars hus. Drottningen tog affsed af sin son med tårar, och skänkte honom en ring, hwilken han skulle bära som et teken, hwareigenom hon kunde känna honom igen, om han någonsin, återstald til helsa, skulle komma tilbakars.

Prinsen hade intet länge varit stadd i sin landsfngtighet, eller hunnet komma långt hemifrån, förån han mötte en herde, som bette sina får på fälten. Igenom dennes åtgärd ward Bladud, uppå eget anhöllande, gjord til en swina-herde; men hade den olyckan, efter kort tid, at besmitta hela sin hjord med samma sjukdom, som han sjelf hade. Han hölt ingen ting angelägnare, än, för sit eget wäls skul, dölja denna omständigheten, så länge han kunde, för sin husbonde. Til den ändan gjorde han förestälning til sin Herre, at han ger-

na wille drifwa sin hjord til andra sidan af flo-
den Anon, som löyer här, för at göda dem med
tråd:fröen, som öfwerflodigt betäckte de nästgrän-
sande backar.

Hans begäran blef bifallen, och strax stald i
verket; då han bitida om en morgon gick öfwer
watnet, hwarest det war grundast, med sin swin-
hop, och kallade stället där af Swinesford.

Wid den annalkande solen, som frambröt sig
igenom tjocka swarta moln, upwäcktes han at öns-
ka och be, det himmelens stränghet emot honom
måtte uphöra, och han blifwa återstald til sin hel-
sa och förmåner igen. Härwid öfwerföll hela
swinflocken liksom et raseri, hwilken lopp bort ut ester
dalen, jämte stranden af strömmen, til des de
stannade wid det stället, där det heta watnet up-
wäller utur jorden. Här rusade alla swinen uti,
och emedan watnet war dem warmt och ljustigt,
funno de sig ganska wäl i sin gyttje-bädd, at Bla-
dud icke kunde få dem up derutur, förän hungern
twang dem at följa Prinsen ester föda, som han
småningom utströdde för dem, och därmed lockade
dem til et beqwämligt ställe, hwarest han kunde
twätta och ansa om dem. Där förlåg han jäm-
wäl hwart kreatur med sit särskilta afstängda rum,
i mening at, då de woro rengjorde och hålna ifrån
hwarannan, de snart skulle blifwa fria ifrån sjuk-
domen, hwarmed de woro smittade. Wid den-
na twåtningen och ansningen märkte han, at nå-
gra af kreaturen hade skakat af sig deras otäck-
märken.

Ifrån detta stället dref han dem up i stogen, för at få ymnigare föda, men förlorade i detsamma en af sina bästa suggor, och fastän han sökte en hel wecka, fant hånne icke. Men en gång, då han, af en händelse, gick förbi det heta watnet, såg han hånne ligga och wältra sig i gyttjan där omkring, och sedan han twättat hånne, såg han, at kreaturet war fullkomligen rent ifrån all smitta.

Prinsen i högsta förundran häröfwer, började tänka, om kreaturet blifwet helbregda igenom någon watnets kraft, och lyckeligen sluppit spetelskan, hwarföre må jag icke försöka, at hela mig också? Han tog då strax det beslut, at klåda af sig hel och hållen, och doppade sig neder i mudret och watnet, och wältrade sig där, äfwen som han sedt suggan göra. Han fortsor at göra så hwar morgon, och hwar qväll, tils efter få dagar hans spetelska började falla af, då han aldeles blef öfvertygad, at watnet hade den egenheten och starka kraft, at bota hans sjukdom.

I et sågnesamt hopp om fullkomlig hellsa, kom han med sin swina-hjord dageligen til de heta källorne, och nyttjade badet där, tils han med sina kreatur war fullkomlig återståld til helsen. Hwar efter han strax dref sin hjord hem, uptåkte sig för sin husbonde, hwem han war, underrättade honom om sin sjukdom, och det medel, hwarigenom han åter blifwet helbregda. Prinsen lofwade sin hittils hafde Herre, at då han komme til
Kronan,

Kronan, Kulle han göra honom til en Gentleman, och gifwa honom gods och egendom därest.

Hjord-ägaren trodde Prinsen icke om, at wara rätt slug, i synnerhet, då han gaf före, at han war Konungens ende son, och rätt arstagare til Kronan; men ärteligen öfwertalte Prinsen honom, at följa sig til hofwet, för at ytterligare bli öfwertygad om sanningen.

Bladub, efter ankomsten, fick tillfälle, at en gång, då Konungen och Drottningen offentligen spisade, kasta den ringen i Drottningens glas, som han, wid sin afresa utur Hofwet, hade sådt af hånne. Strax därest drack Drottningen utur glaset, och fant med glädje ringen på botten, då hon ropade helt högt: Hwarest är Bladub, min son.

Sälkapet råfode i förundran öfwer et sådant utrop, och i detsamma gjorde sig Prinsen wåg igenom folkhopen, och kastade sig ner för Konungen och Drottningen. Han war i sine herda-kläder, men oagtade dem, bles han, til sin husbondes håpenhet och förundran, emottagen med glädje och wördnad. Prinsen gaf sin fordne husbonde många skänker, med hwilka denne glad och förnögd hemareste igen.

Någon tid därest afreste Prinsen, med sin fars tillåtelse, til Gråkeland, (då för tiden war där et Stambåll för all lärdom och konst.)

Han företog denna resa som en privat person, endast selskapad af en wån, som hette Athens. Han war utom fäderneslandet i 11 år, och lärde sig Philosophien, Mathemathiquen och Necromantiquen.

tiquen. Efter hemkomsten war han sin fader till mycken hjelp i Regeringen, och blef en stor Kong efter sin fars död.

Bladub hade icke så snart bestiaet Ängelsta thronen, förän han lät anlägga sin Residence wid det warma badet, där han hade fädt sin hellsa åter, uprethållandes sig där altjämt med sin Hofstat. Orten blef ifrån den tiden kallad, Caer-bren.

Nu ihogkom Kung Bladub sin gamle husbonde, gaf honom et godt gods wid den plats, där han tilförene bodde, hwilket jämwäl skulle tilhöra hans arfingar man efter man. Konungen lät där bygga för honom, hans famille och betjening, hus, jämwäl för hans swin-herdar; hwilka boningar tillsammans utgjorde en liten stad eller town, delad i twänne delar, norra och södra staden, af hwilka den norra delen än i dag kallas Hogs-Norton, och af somlige Norton-small-Reward, til en hogkomst däraf, at swin-hjordar woro orsaken til de första inwånares lycka och wäl-måga.

Konung Bladub nyttjade sin stilla och fredliga regering, at än ytterligare lägga sig på wettensskaper. Igenom många speculationer hade han utgrundat konsten at flyga up högt i lusten, och til den ändan hade han inventerat wingar. När han skulle sätta denna konsten i werket, råfode han plötsligen at falla ned på et Apollös tempel i Trinovantum, och slog sig aldeles ihjäl. Efter hans död blef han begrafwen

wen i New Troy, som twänne gamla manuscripter gifwa tillkänna.

Med Trinovantum, såwål som New Troy, skal ingen ting annat menas än nuwarande Bath.

Mera härnäst.

Widare summariskt extract af Stockholms inkommande Stora Sjö-Tulls Journal, öfwer de från utrikes orter til Stockholm inkomne, så wål tillåtna som förbudna, waror: urotagna i alfabeterisk ordning, til wärde, wigt och stycketal, för år 1765. (Se N:o 36.)

S.

454 Skålp. Saffran. 36082 $\frac{1}{2}$ tunna Cagliari
Salt. 1 dito Ängelskt dito. 5 $\frac{2}{3}$ dito Lynebur-
ger dito. 1053 dito Skotskt dito. 52529 dito
Spanskt dito. 46 dito fin sand. 123 $\frac{1}{2}$ aln Si-
den Sarge. 33 tunnor Senap. 361 Skålp. Se-
nes-blad. Siftduk för 420 Riksd. 12 alnar
Scharlakän. 14033 Skålp. rådt Silke. 7092 dito
Tram dito. 30 lod oarbetat Silfwer. 256 dito
arbetat dito. 34 $\frac{1}{4}$ Capillaire Sirop. Oberedde
Får- och lambskinn för 3910 Riksd. 150 stycken
Isländska Skin. 308 $\frac{1}{4}$ dusin Ängelska Kalf-
skin. 2995 Skålp. Juster. Skinwaror och Fo-
berwerk för 3404 $\frac{1}{2}$ Riksd. 716 stycken Skinkor.

2558 Pålsp. Smack. 8738 $\frac{1}{4}$ lisp. Smör. 561 $\frac{1}{2}$
 Pålsp. Spanst Snus. 288 par Skrublor. Sou-
 da för 2677 Riksd. 8 Pålsp. Spansta Flugor.
 63 dito Sperma Cæti. 1694893 dito rådt Soc-
 ker. 609 dito Poudre dito. 5906 $\frac{1}{2}$ tunna Haf-
 re. 21814 $\frac{1}{4}$ dito Hwete. 59290 $\frac{1}{8}$ dito Korn.
 38173 $\frac{3}{8}$ dito Malt. 182795 $\frac{1}{8}$ dito Råg. 3772 $\frac{3}{4}$
 dito Erter. 1488 Pålsp. Spiauter. 2156 kan-
 nor Spiritus vini. 5722 tunnor Stenkol. 216
 par Silke-strumpor. 18 dito Bomuls dito. 11
 dito Filt dito. 30 dito Regarns dito. 24 dito
 Ull dito. 1202 Pålsp. Smalts. Måffings-strån-
 gar för 115 $\frac{1}{2}$ Riksd.

Mera en annan gång.

Rundgörelser.

80 Tran-fåril af ek och 60 kannors rymb, wäl gjorda, finnas, emot billigt pris, til köps; den högade kan sig därom hos Herr Sam. Arfwidson anmäla.

Skulle någon i denna eller andra weckan wara sinnad at resa til Stockholm landwägen, och wil taga med sig et last efter en häst, emot betalning, anmäla den sig hos Herrar G. Wellenden och Compagnie.

En ljusbrun häst, 7 år gammal, ren från fel, wacker, samt brukad åttilliga gångor under Cadallerie, exercice och salwor, trygg för Pott, bår fulkomligen Dragone-målet, är til salu, närmare underrättelse munteligen.